

Î N C H E I E R E

19 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrcă și a recursului declarat de Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Draguțan împotriva lui Constantin Zlotea privind repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 14 februarie 2018, Pavel Draguțan a adresat cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Zlotea, solicitând repararea prejudiciului material în mărime de 11 750 de lei, prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 30 martie 2017, aproximativ ora 17.40, prin acțiunile intenționate ale pârâtului Constantin Zlotea, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare ale integrității corporale, conform raportului de constatare nr. 119 din 31 ianuarie 2017.

Menționează că după cum rezultă din înscrisurile aferente procesului-verbal cu privire la contravenție din 07 aprilie 2017, precum și decizia de sancționare cu privire la faptul invocat, s-a confirmat culpa pârâtului Constantin Zlotea în săvârșirea contravenției prevăzute de art.78 alin. (2) Cod contravențional.

Susține că decizia de sancționare contravențională a pârâtului nu a fost contestată, amenda fiind achitată conform ordinului de încasare din 07 aprilie 2017.

Afirmă reclamantul că în vederea reabilitării sănătății și urmare a tratamentului medical, a suportat cheltuieli în mărime de 11 750 de lei. Totodată, pârâtul refuză să-i repare prejudiciul moral cauzat prin acțiunile sale culpabile, care s-au manifestat prin dureri fizice, stare de stres și frustrare ținând seama de împrejurările

în care s-au produs acțiunile delictuale a pârâtului, precum și prin consecințele afective. Or, prejudiciul afectiv constă în suferințe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecțiune, care cuprind suferințele fizice și psihice determinate de rănirea, mutilarea, desfigurarea, cât și orice alte suferințe psihice similare.

Mai menționează că, repararea prejudiciului moral este prevăzută de legislație, odată ce norma de drept enunțată reglementează expres dreptul la dauna morală al persoanei prejudiciate în urma comiterii unei contravenții administrative, consideră că pârâtul urmează a fi obligat la plata despăgubirilor morale în sumă de 20 000 de lei.

Prin hotărârea din 18 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cererea de chemare în judecată intentată de către Pavel Draguțan împotriva lui Constantin Zlotea privind repararea prejudiciului material și moral, s-a admis parțial.

S-a încasat de la Constantin Zlotea în beneficiul lui Pavel Draguțan prejudiciul material în sumă de 11 750 de lei, prejudiciul moral în sumă de 10 000 de lei, plata pentru serviciile executorului judecătoresc în sumă de 2 237,16 de lei, suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 271,71 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Constantin Zlotea, s-a casat hotărârea din 18 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, în partea încasării sumei pentru serviciile executorului judecătoresc și în această parte s-a emis o hotărâre nouă, prin care cerința înaintată de Pavel Draguțan către Constantin Zlotea cu privire la încasarea cheltuielilor pentru serviciile executorului judecătoresc, în sumă de 2237,16 de lei, s-a respins ca nefondată.

S-a modificat hotărârea din 18 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, micșorând quantumul prejudiciului moral încasat, de la suma de 10 000 de lei, până la suma de 1500 de lei și cheltuielile de asistență juridică de la suma de 5000 de lei până la suma de 2000 de lei.

În rest, hotărârea s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel Colegiul a indicat că cerința reclamantului privind încasarea prejudiciului material în mărime de 11 750 de lei, este întemeiată, corect fiind admisă de către instanța de fond.

De asemenea instanța de apel a reținut că, reclamantul nu s-a conformat prevederilor legale, în virtutea obligației sale de a proba și motiva cerințele în materie de despăgubire morală în mărimea sumei solicitate de 20 000 de lei, neprezentând în acest sens probe justificative și concludente vis-à-vis de confirmarea faptului încasării prejudiciului moral în mărimea cerută, ca urmare a pricinuirii suferințelor psihice suportate.

Astfel, Colegiul civil a notat că, suma solicitată de reclamant, este exagerată, reieșind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod, încât să asigure o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibru între daunele efectiv pricinuite și suma acordată. Prin urmare, în partea ce ține de cerința privind încasarea prejudiciului moral, hotărârea instanței de fond urmează a fi modificată, cu micșorarea quantumului prejudiciului moral până la suma de 1500 de lei, pentru a evita îmbogățirea fără justă cauză a reclamantului.

Referitor la încasarea cheltuielilor pentru executarea încheierii instanței de fond privind asigurarea acțiunii, Colegiul civil a notat că, cheltuielile trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, pentru a fi dispusă încasarea acestora din contul părții adverse. La caz, reclamantul a acționat din proprie inițiativă, în vederea executării încheierii privind aplicarea sechestrului, deși necesitate pentru transmiterea acesteia executorului judecătoresc nu a fost stabilită. Astfel, Colegiul civil a considerat necesar de a casa hotărârea instanței de fond, în partea încasării cheltuielilor pentru serviciile executorului judecătoresc, în sumă de 2 237,16 de lei și a emis în această parte o hotărâre nouă de respingere a cerinței date.

La fel, având în vedere complexitatea cauzei și numărul ședințelor de judecată, instanța de apel a considerat necesar de a dispune micșorarea sumei încasate cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică de la 5000 de lei până la suma de 2000 de lei, ca fiind legală și proporțională cu complexitatea cauzei și efortul depus din partea apărătorului.

La 24 martie 2019 (data de pe plicul poștal) Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca a declarat recurs solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 18 octombrie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, în partea ce ține de încasarea prejudiciului material în mărime de 11 750 de lei, rejudecarea cauzei și emiterea unei hotărâri noi privind respingerea cererii de chemare în judecată în partea ce ține de încasarea prejudiciului material în mărime de 11 750 de lei, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul și-a exprimat dezacordul față de decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea încasării prejudiciului material în sumă de 11 750 de lei.

A menționat că probele anexate la cererea de chemare în judecată nu corespund exigențelor prevăzute de lege, iar la admiterea lor instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 138 alin. (4) Cod de procedură civilă.

În calitate de temei legal pentru declararea recursului invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedurale de către instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

La 15 aprilie 2019 Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 18 octombrie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central în totalitate ca fiind legală și întemeiată.

În motivarea recursului recurentul și-a exprimat dezacordul față de decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău pe care o consideră ilegală și neîntemeiată.

A indicat că în baza art.432 alin. (2) lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de judecată a interpretat în mod eronat legea în ceea ce privește cheltuielile de judecată achitate executorului judecătoresc, or conform prevederilor art. 82 Cod de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxă de stat și cheltuieli pentru judecarea pricinii.

Mai invocă recurentul și prevederile art. 90 lit. h) și art. 94 alin. (1) Cod de

procedură civilă, concluzionând că instanța nu era în drept să respingă în totalitate cheltuielile de executare pentru serviciile executorului judecătoresc.

De asemenea susține că instanța de apel nu a stabilit corect gravitatea suferințelor morale și fizice la care a fost supus prin contravenția săvârșită de Constantin Zlotea. Prin urmare consideră că prejudiciul moral stabilit prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi, sediul Central era legal și întemeiat, iar cuantumul modificat prin decizia Curții de Apel Chișinău este unul ilegal și neîntemeiat.

La fel, consideră că instanța de apel a apreciat greșit și cuantumul cheltuielilor pentru asistență juridică, și nu a ținut cont de complexitatea cauzei, precum și de prezența și prestația avocatului în ședințele de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 19 februarie 2019 (f.d. 133), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare recursul declarat la 24 martie 2019 (data de pe plicul poștal) de către Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca, precum și recursul declarat la 12 aprilie 2019 (data de pe plicul poștal) de către Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi, au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

La 23 aprilie 2019 în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursurilor declarate de către Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca, precum și recursul declarat de către Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 159-160).

La 04 mai 2019 Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca a depus referință pe marginea recursului, prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibil a recursului declarat de către Pavel Draguțan.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca, precum și recursul declarat de către Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială

sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca, precum și recursul declarat de către Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de către Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca, precum și recursul declarat de către Pavel Draguțan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Constantin Zlotea, reprezentat de avocatul Ludmila Bîrca, precum și recursul declarat de către Pavel

Dragușan, reprezentat de avocatul Alexandru Antohi.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat

Victor Burduh